

УДК 78.03:004.9(477)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-3-21>**Лін ТЯНЬ,***orcid.org/0009-0009-3661-4569*доктор філософії у галузі музичного мистецтва,
викладачка факультету дошкільної освітиГуандунського університету Байюнь
(Гуанчжоу, Китай) *xifish33@gmail.com***ТРАНСФОРМАЦІЯ МУЗИЧНИХ ЖАНРІВ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ МЕДІА
В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ**

У статті розглянуто вплив цифрових медіа на зміну музичних стилів у сучасному українському мистецтві внаслідок досить стрімкого розвитку цифрових технологій, їх доступності та впровадження у творчі процеси. У статті висвітлено нові форми музичної творчості та нові способи взаємодії між виконавцем і аудиторією в контексті цифрової культури, яка все більше проникає в естетичну, комунікативну та продуктивну сфери музичного мистецтва. Об'єктом дослідження стали сучасні музичні практики українських митців, що активно використовують цифрові технології у своїй творчості, зокрема інноваційні засоби звукотворення, оброблення аудіоінформації та нові формати представлення музичних творів на віртуальних платформах. Предметом дослідження виступає трансформація в жанрових кордонах і гібридних формах, які стали змішувати елементи різних стилів, як-от електронна, академічна, фолк, реп і поп-музика, а також нові комунікативні моделі, що з'являються в межах інтерактивної персоналізації контенту та доступності глобалізації в музичному просторі. Для досягнення цієї мети було застосовано групу способів, у тому числі уважний розгляд та об'єднання для підсумовування теоретичних методів, прикладів, використаних для розгляду окремих випадків творчості українських митців, частин порівняльного аналізу музики для змін у структурі жанрових характеристик та контенту, перегляду цифрових місць, медіаархівів та розмов із виконавцями для з'ясування сучасних тенденцій. Було вивчено, як соціальні мережі, відеохостинг і надання місць створюють нові типи форматів і змінюють модель просування, а також зв'язки з аудиторією, оскільки це значно змінює роль виконавця в інформаційному суспільстві. Відомо, що цифрові медіа не тільки змінюють старі правила жанрів, але й допомагають створювати нові види мистецьких практик, які поєднують музику, перформанс, медіамистецтво та візуальне мистецтво для формування нових способів культурної комунікації. Зроблено висновок, що цифрові медіа не лише є засобом зміни музичних жанрів, вони радше відіграють значну роль у прискоренні зміни мистецького середовища в Україні й допомагають створювати нові способи для людей брати участь у культурі та художньо виражати себе.

Ключові слова: аудіовізуальні практики, гібридні жанри, стримінгові платформи, культурна діджиталізація, музичні інновації, міждисциплінарна творчість, алгоритмічна композиція.

Lin TIAN,*orcid.org/0009-0009-3661-4569*Doctor of Philosophy in Musical Art,
Lecturer at the Faculty of Early Education
Guangdong Baiyun University
(Guangzhou, China) *xifish33@gmail.com***TRANSFORMATION OF MUSICAL GENRES UNDER THE INFLUENCE
OF DIGITAL MEDIA IN CONTEMPORARY UKRAINIAN ART**

The article examines the influence of digital media on the change of musical styles in contemporary Ukrainian art as a result of the rapid development of digital technologies, their accessibility and implementation in creative processes. The article highlights new forms of musical creativity and new ways of interaction between the performer and the audience in the context of digital culture, which is increasingly penetrating the aesthetic, communicative and productive spheres of musical art. The object of the study is the contemporary musical practices of Ukrainian artists who actively use digital technologies in their work, in particular innovative means of sound creation, audio processing and new formats for presenting musical works on virtual platforms. The subject of the study is the transformation of genre boundaries and hybrid forms that have begun to mix elements of different styles, such as electronic, academic, folk, rap and pop music, as well as new communicative models emerging within the interactive personalisation of content and the accessibility of globalisation in the musical space. To achieve this goal, a set of methods was used, including careful consideration and synthesis to summarise theoretical methods, examples used to examine individual cases of Ukrainian artists' creativity, parts of a comparative analysis of music for changes in the structure of genre characteristics and content, a review of digital spaces, media archives, and conversations with performers to identify contemporary trends. The study examined how social networks, video hosting, and venue provision are creating new types of formats and changing the promotion model, as well as connections with the audience, as this significantly changes the role of the performer in the information society. It is well known that digital media not only change old genre rules, but also help create new types of artistic practices that combine music, performance, media art and visual art to form new ways of cultural communication. It is concluded that digital media are not only a means of changing musical genres, but rather play a significant role in accelerating the transformation of the artistic environment in Ukraine and help create new ways for people to participate in culture and express themselves artistically.

Key words: audiovisual practices, hybrid genres, streaming platforms, cultural digitisation, musical innovation, interdisciplinary creativity, algorithmic composition.

Постановка проблеми. Глобальні процеси діджиталізації, культурної медіатизації та переосмислення традиційного художнього вираження швидко трансформували сучасну мистецьку сцену. Ці зміни особливо помітні у сфері музичного мистецтва, де цифрові медіа активно формують нові жанрові парадигми, а також змінюють технічні методи створення, обміну та прослуховування музики. Розуміння динаміки музичних жанрів як мінливої категорії, відкритої для змішаних форматів, алгоритмічної творчості, інтерактивності та візуально-акустичного синтезу, стає дедалі важливішим у цьому контексті.

Незважаючи на складне соціально-політичне підґрунтя та брак інституційних ресурсів, українська музична сцена демонструє певну адаптацію до міжнародних цифрових трендів. Крім того, існує феномен, відомий як національна стилізація в нових цифрових жанрах, що вимагає ретельного вивчення історії мистецтва та культури. Особливо необхідним є дослідження впливу цифрових платформ, віртуальних світів, соціальних мереж, програмного забезпечення та інших компонентів цифрової екосистеми на трансгресію жанрів, гібридизацію форм та переформатування музичної комунікації в українському мистецтві.

Ретельне вивчення цих процесів необхідне через фрагментацію досліджень сучасної української музики в контексті цифрової культури та відсутність теоретичного осмислення нових моделей формування жанрів у цифровому середовищі. Зокрема, необхідна ідентифікація естетичних, технологічних та соціокультурних факторів, що впливають на еволюцію музичних жанрів, а також викладають потенціал національного мистецтва в контексті цифрової модернізації.

Аналіз досліджень. Проблема розуміння зміни музичних жанрів під впливом цифрових медіа стає все більш актуальною з огляду на глибокі трансформації структури музичної творчості, сприйняття та спілкування. Зокрема, Булах (2024) досліджує змінювання музичної індустрії під впливом соціальних медіа та новітніх технологій, акцентуючи на видозміні форматів музичної взаємодії, значення цифрових платформ у популяризуванні артистів і створенні нових моделей комунікації між аудиторією й виконавцем. Маринін (2024) аналізує етапи зміни цифрових технологій у музичній індустрії наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття, наголошуючи на їх впливі в трансформації способів музичного виробництва, споживання та дистрибуції в умовах переходу до цифрового середовища. Перебудову класичних видів мистецтва в епоху новітніх технологій простежу-

ють А. Скороход та Є. Ворожейкін (Скороход і Ворожейкін, 2023), зосереджуючись на інтеграції цифрових інструментів у традиційні художні практики, зміні формату презентацій і переусвідомленні взаємодії митця зі слухачами. М. Шуневич, Т. Мазепа та ін. (Шуневич, Мазепа та ін., 2024) вивчають соціально-економічні чинники поширення музичного мистецтва, вплив медіаінфраструктури, рівня цифрової доступності та культурної політики на формування музичних уподобань у різних соціальних групах. О. Пушкар (Пушкар, 2022) досліджує феномен культури цифрових медіа як неподільного соціокультурного середовища, яке визначає нові форми продукування, поширення та сприйняття мистецького контенту, зокрема в музиці, через практики інтерактивності, віртуалізації та гіпермедійності. Нові можливості та перспективні цифрові перетворення в розвитку творчої індустрії розглядає Х. Плечан (Плечан, 2022), підкреслюючи роль цифрових платформ, штучного інтелекту та інтерактивних технологій у модернізації культурного виробництва та розповсюдження художнього контенту. У збірнику матеріалів конференції за редакцією О. Олійник, О. Зосім, О. Маркової (Трансформація музичної освіти, 2022) автори розглядають музичне формування та культурні зміни в сучасних умовах, поєднуючи історичні та теоретичні підходи з розумінням проблем цифрової епохи, особливо в контексті збереження національних традицій, модернізації освітніх практик та академічного діалогу в музичному секторі. У статті К. Федосенко (Федосенко, 2024) досліджуються сучасні тенденції крізь призму того, як працює музична індустрія в умовах збільшення впливу соціальних медіа, особливо тоді, як цифрові платформи змінюють механізми комунікацій між суб'єктами та аудиторією, можливостями сприяння музичному змісту і моделями культурного споживання. О. Овсяннікова-Трель (Овсяннікова-Трель, 2021) аналізує «нову простоту» як системне явище жанру в сучасному музичному мистецтві, його естетичні, функціональні особливості та зв'язки з постмодерністськими тенденціями. Зміни в українському музичному мистецтві в умовах нових соціокультурних перетворень досліджує С. Лазановський (Лазановський, 2024), зосереджуючись на впливі сучасних суспільних процесів на розвиток музичних стилів і напрямів в Україні.

Мета статті – проаналізувати характерні риси трансформації музичних жанрів під впливом цифрових медіа в нинішньому мистецтві України, виявити новітні форми музичної творчості та жанрові гібриди, що з'являються в умовах цифрової

культури, а також дослідити зміни у формах взаємодії між митцями та аудиторією в цифровому просторі.

Виклад основного матеріалу. Цифрова революція стала могутнім чинником, що докорінно змінює всі сфери людської діяльності, й музика не є винятком. Від перших експериментів з електронними інструментами й дотепер, коли комп'ютери, програмне забезпечення та цифрові платформи стали головними інструментами для творення, розповсюдження і споживання музики, музичні жанри зазнають помітних трансформацій. Україна як частина глобального культурного простору активно переживає цей процес, що зумовлений як швидким розвитком інформаційних технологій, так і змінами в культурних пріоритетах. Вплив цифрових медіа на українське музичне мистецтво виявляється не лише в зміні форми створення музики, але й у появі нових жанрових форм, що значно розширюють можливості для музикантів. У контексті соціалізації медіа музична індустрія переходить до більш демократичного й децентралізованого середовища, що обґрунтовано таким фактом: соціальні медіамережі набувають важливого значення каналу комунікації для музикантів, які прагнуть досягти своєї аудиторії як на національному, так і на глобальному рівні (Булах, 2024: 13).

Цифрові технології змінюють саму суть музичної творчості. Сучасні цифрові інструменти, зокрема аудіоредактори, віртуальні студії, генеративні алгоритми, дозволяють митцям створювати музику без необхідності мати дороге обладнання чи фізичні музичні інструменти (табл. 1).

Музиканти активно досліджують різноманітні жанрові елементи, створюючи гібридні форми, що поєднують риси електронної, академічної, народної, реп- та поп-музики. Ці змішані жанри реагують на виклики часу та є віддзеркаленням різноманітності сучасної культурної реальності. Вони ламають усталені уявлення про «чистоту» стилів і демонструють гнучкість музичної мови в епоху цифрової мобільності та глобалізації. Такі гібридні форми часто з'являються в кроскультурних середовищах, де традиційні українські мотиви здатні природно поєднуватися з електронним бітом, ембієнтною фактурою або міськими ритмами хіп-хопу. Цей жанровий експеримент є не лише естетичним пошуком, а способом розуміння ідентичності в умовах швидкоплинної цифрової епохи, коли музика постає одночасно і способом самовираження, і формою культурного діалогу. Внаслідок таких експериментів постають нові жанри та субжанри, що показують актуальні процеси в культурі та технологіях. Серед них –

фольклектроніка, яка поєднує складники традиційної народної музики з електронним аранжуванням; глітч-поп – напрям, що використовує цифрові помилки, шуми та спотворення як естетичну частину композиції; неокласика, в якій академічна музика переплітається з електронними текстурами та кінематографічною атмосферою; дарк-ембієнт з етнічними елементами, що створює глибокі звукові ландшафти, натхненні автентичними мотивами; а також авангардний хіп-хоп, котрий інтегрує елементи spoken word, джазу, нойзу та відеоарту. Усі ці форми є не тільки результатом технічного прогресу, а й проявом глибоких соціокультурних зрушень, що відбуваються в постмодерністичному світі.

Поява спеціальних програмних інтерфейсів та новітніх музичних інструментів стала рушієм розвитку нового напрямку музичного мистецтва – електронної музики. Створення електронної музики було можливим лише за умови використання спеціальних електронних музичних інструментів, насамперед цифрових синтезаторів та семплерів, які дозволяли створювати музичні композиції на основі вже готових тембрів. Саме їх поява стала основою для зародження танцювальної електронної музики (Маринін, 2024: 313). Цифрові технології відчинили перед музикантами принципово нову парадигму звукового мислення, де творення звуку перестало залежати від фізичної сутності інструмента, а стало результатом алгоритмічного моделювання, що розширює уявлення про музичну творчість як таку. Водночас межа між виконавцем, композитором і продюсером усе більше стирається, адже одна й та сама особа може одночасно створювати, редагувати та поширювати музику, перебуваючи у взаємодії з глобальною цифровою екосистемою.

З появою цифрових технологій у музичній індустрії інтернет трансформував її в щось абсолютно відмінне від звичайного. Інтернет зменшив контроль музичних лейблів над вибором музики та забезпечив доступ до мільйонів пісень, як безкоштовних, так і за плату, легально або нелегально. Важливим є те, що інтернет також надав можливості незалежним музикантам розповсюджувати свою музику безпосередньо до аудиторії без традиційних посередників, на кшталт музичних лейблів. Ця зміна в ландшафті музичної індустрії змусила основні музичні лейбли переглянути свої стратегії та адаптуватися до змін динаміки ринку, щоб залишитися актуальними в цифрову епоху (Булах, 2024: 19). Зі свого боку, цифрові медіа докорінно змінили саму модель промоції музики, де важливу роль відіграють соціальні

Таблиця 1

Основні аспекти трансформації музичних жанрів під впливом цифрових медіа в Україні

Аспект	Опис	Приклади в Україні
Цифрові інструменти та технології	Вплив програмного забезпечення, аудіоредакторів, генеративних алгоритмів на процес створення музики	Використання віртуальних студій, генеративних алгоритмів для створення нових звуків
Гібридні музичні жанри	Поєднання елементів різних музичних стилів, як-от електронна, академічна, народна музика, реп та поп	Музичні проєкти, що поєднують електроніку з народною чи академічною музикою
Інтеграція з іншими мистецтвами	Злиття музики з візуальним мистецтвом, перформансами, інсталяціями, що сприяє створенню мультимедійних проєктів	Музичні перформанси, що включають відеоарт та мультимедійні елементи
Взаємодія з аудиторією через цифрові платформи	Зміни в комунікації між музикантами та слухачами через соціальні мережі, стримінгові сервіси та онлайн-концерти	Використання Instagram, YouTube, SoundCloud для просування та взаємодії з фанами
Проблеми цифровізації	Виклики, пов'язані з авторським правом, нерівним доступом до технологій, швидкоплинністю трендів і втратою жанрової ідентичності	Проблеми з авторським правом на контент, доступ до цифрових інструментів у різних регіонах України
Міждисциплінарна співпраця	Необхідність співпраці між музикантами, культурологами та технологічними експертами для створення цілісної стратегії розвитку цифрової музики	Освітні програми з цифрової музичної грамотності, розроблення національних платформ для музики

Джерело: власна розробка автора

мережі, платформи для відео та онлайн-концерти. Це дозволило митцям безпосередньо контактувати з фанами, отримувати відгуки, а також будувати свою кар'єру на базі цієї взаємодії. Незалежні музиканти тепер можуть самостійно створювати й розповсюджувати контент, формуючи нові форми музичного маркетингу та залучаючи світову аудиторію без великих витрат. Водночас ці зміни породили й нові виклики для музичної індустрії, зокрема в питаннях авторського права, адже збільшений обсяг нелегального контенту ускладнює захист прав митців. Разом із тим швидке розповсюдження музики через стримінгові сервіси та соціальні платформи спричинило виникнення нових тенденцій і жанрів, що часом призводить до зменшення унікальності та індивідуальності музичних стилів. Однак це теж відкриває нові перспективи для експериментів та творення гібридних жанрів, котрі стають дедалі популярнішими серед молодшої аудиторії.

Відмінністю цифрової музики є її можливість до інтеграції з іншими мистецтвами. В Україні, так само як і у світі, відбувається поступова інтеграція музики в мультимедійний простір, що включає відеоарт, перформанс, інсталяції. Відео як документація перформансу – досить популярна мистецька практика в сучасних умовах. Її використовують як художній засіб, що фіксує процес перформансу і тим самим дає можливість показати його більшій кількості людей. І хоча сам перформанс є тим видом мистецтва, який може від-

буватися лише в реальному часі, за використання відеозйомки стало реальним відтворювати унікальний творчий процес раз за разом (Скороход і Ворожейкін, 2023: 491–492). В умовах цифрової культури музика дедалі частіше сприймається як складник загального аудіовізуального досвіду, що передбачає не тільки слухання, а й сприйняття крізь призму руху, світла, динамічної сценографії. Таким чином, інтеграція змінює не лише форму музичного виробу, а й спосіб його відчуття: слухач перетворюється на глядача, що співчуває й активно взаємодіє з твором у межах розширеної реальності сучасного мистецтва.

Музика, яка з'являється завдяки цифровим медіа, часто є тільки одним з елементів складних мистецьких проєктів, де поєднуються звуки, образи та зорові ефекти. Це дозволяє творити нові мистецькі практики, де аудиторія стає діяльним учасником, а не просто глядачем. Такі міждисциплінарні форми вже давно не є рідкісними та окреслюють нову тенденцію в українському мистецтві, що енергійно поєднує музичні й зорові елементи. Цифрові медіа стали багатогранним середовищем, в якому поєднуються творчість, технології та комунікація. Вони охоплюють весь цикл музичного продукування – від задуму та створення до поширення й взаємодії з аудиторією (рис. 1).

Ще однією значущою зміною, котру принесли цифрові медіа, є метод взаємодії між митцями та їх аудиторією. Вебсайти, як-от «Purevolume»,

Рис. 1. Основні компоненти цифрових медіа в сучасній музичній індустрії

Джерело: власна розробка автора

«Myspace» і «ReverbNation», стали першими пунктами контакту для комунікації артистів із реципієнтами їх творчості та забезпечують їх фанатам різні варіанти взаємодії. Серед них варто виділити можливість прослуховування музики в режимі онлайн-трансляції, доступ до розкладу живих виступів та можливість коментувати будь-який аспект вебсторінки. Такий двосторонній обмін сприяє активній комунікації між музикантами і прихильниками, надаючи зворотний зв'язок та взаємний вплив на формування музичного контексту (Булах, 2024: 13). Соціальні мережі, стримінгові платформи, онлайн-концерти та прямі ефіри формують нову модель музичної комунікації. Нині музиканти здатні миттєво достукатися до своєї аудиторії, не залежачи від традиційних медіаканалів, як-от радіо чи телебачення. Це дає змогу не лише швидше поширювати власні твори, але й безпосередньо взаємодіяти з фанатами, збирати їхні відгуки і навіть залучати їх до процесу творення музики. В Україні ця тенденція теж стала виразною, оскільки багато музикантів активно використовують платформи YouTube, SoundCloud, Instagram для популяризації своєї музики. Взаємодія між митцем і слухачем стає двостороннім процесом, що не тільки змінює роль артиста, але й впливає на саму суть музики як культурного продукту. Стримінгові сервіси є ефективними каналами комунікацій завдяки інтерактивності та можливості миттєвої взаємодії з аудиторією, а форма відео в прямому ефірі змінює спосіб взаємодії з аудиторією. Стримінг доцільно позиціонувати унікальним соціокуль-

турним феноменом, що визначається специфікою цифрового суспільства, особливостями нових форм взаємодії соціальних медіа з користувачем та власне становлення ролі споживача як творця контенту (Федосенко, 2024: 95–96).

Цифрові медіа надають безмежні можливості для розвою музики, однак вони теж ставлять перед митцями нові виклики. Одним із головних є питання авторського права, адже легкість копіювання та поширення музики через інтернет ставить під загрозу інтелектуальну власність митців. З метою протистояти зростанню цифрового виробництва музики та її розповсюдження основні музичні виробники активно сприяють прийняттю нових законів про авторське право, спрямованих на визнання музики як інформаційного продукту. Наприклад, Диджитальний закон про авторське право (DMCA), який був в основному спонсорований музичною індустрією, зосереджувався на потребах індустрії, ігноруючи, загалом, питання споживачів та перешкоджаючи будь-яким спробам переосмислення авторського права в цифрову епоху (Булах, 2024: 20–21).

Інша проблема – це нерівний доступ до цифрових технологій, коли не всі митці мають змогу використовувати сучасні інструменти через велику ціну обладнання чи технічну необізнаність. Крім того, стрімкість змін у цифрових трендах може призводити до втрати жанрової приналежності, адже музичні напрями часто змінюються так швидко, що митці втрачають зв'язок із традиціями своїх жанрів. З одного боку, це сприяє розвитку музики, але з іншого – здатне викликати відчуття втрати глибини та автентичності в процесі створення. Це особливо відчутно в контексті місцевих культур, де цифрова експансія глобалізованих форматів може витіснити самобутні національні стилі, спрощуючи чи стандартизуючи музичне вираження. Молоді виконавці, орієнтуючись на популярні алгоритмічні тренди платформ на кшталт TikTok чи Spotify, нерідко свідомо відмовляються від важчих форм або унікального звучання на користь швидкої адаптації до масового споживання. Така обставина потребує перегляду рівноваги між новаторством і спадщиною, а також формування умов для збереження жанрового розмаїття – зокрема, через підтримку освітніх проєктів, цифрової обізнаності та розгортання культурної критики як важливого механізму фільтрації та осмислення музичного контенту.

Не менш важливим є розгортання міждисциплінарних взаємодій між митцями, культурознавцями й технічними фахівцями. Для того щоб цифрові медіа стали стійким і позитивним чинни-

ком для поступу музики в Україні, потрібно розробити стратегії підтримки цього процесу на рівні інституційної політики. Це може містити освітні програми із цифрової музичної грамотності, створення загальнодержавних цифрових платформ для поширення музики, а також заохочення міждисциплінарної співпраці між митцями, розробниками технологій і культурними інституціями. Важливо гарантувати однаковий доступ до технологій для всіх музикантів, незалежно від їх соціального стану чи технічних здібностей.

Формування сучасної музичної індустрії України зумовлено тісним переплетінням низки певних чинників, починаючи з філософських дискурсів постмодерну, репрезентованих у різних формах культурних практик, тенденцій соціокультурного простору, світової музичної індустрії, до появи нових технологій, унаслідок чого людина як творча особистість відіграє провідну роль у процесі перетворення реальності засобами використання цифровізації на всіх етапах, характерних для музичної індустрії – від виробництва до популяризації та поширення музичного продукту. Музична індустрія України формується під впливом тенденцій цифрової культури, що визначає особливості аудіовізуальних форм продукту музичної індустрії та специфіку форматів у соціальних мережах. Найбільш популярними соціальними медіа є мережі Facebook, Instagram, TikTok, YouTube; вебпредставництва (вебсайти вітчизняних співаків і музичних гуртів, лейблів та ін.), музичні сервіси та онлайн-бази даних (Федосенко, 2024: 5). В умовах стрімкої цифровізації власне платформи з алгоритмічним доббором контенту (як-от Spotify чи YouTube Music) починають відігравати роль «нових кураторів» музики, витісняючи звичні радіо та телевізійні канали. Це спричиняє виникнення нових стратегій творчості, зокрема орієнтацію митців на зоровий компонент, кліповість, інтерактивність і долучення аудиторії до процесу створення контенту. Усе це сприяє становленню не тільки музичного продукту, а цілісного медіаобразу виконавця, в котрому музика – тільки один зі складників загального комунікаційного меседжу.

Загалом, цифрові медіа стали суттєвим каталізатором змін в українському музичному мистецтві, відчиняючи нові обрії для творчості та спілкування між митцями та аудиторією. Вони не тільки змінюють методи створення музики, але й сприяють розробленню нових форм та жанрів, що перетинають межі традиційних музичних кате-

горій. Цей процес дозволяє українським митцям пристосовуватися до глобальних трендів, формуючи унікальну культуру, що поєднує інноваційні технології з національними традиціями та світовими музичними тенденціями.

Висновки. Підсумовуючи сказане вище, можемо стверджувати, що цифрові медіа стали ключовим фактором перетворення музичних жанрів в актуальному мистецтві України. Їх вплив проявляється не тільки в зміні методів створення та поширення музики, а й у глибокому переосмисленні самої сутності жанрової структури, яка все частіше стає гібридною, мультидисциплінарною. Цифрові знаряддя, програмні платформи та соціальні медіа відкрили нові перспективи для незалежних митців, сприяючи збільшенню їх аудиторії, підвищенню рівня креативності та створенню унікальних стилістичних рішень, не обмежених звичними жанровими рамками.

Встановлено, що цифрове оточення не тільки змінює естетику музичного твору, але й перформатовує процеси спілкування між автором і слухачем, надаючи останньому активну роль у створенні, розповсюдженні та навіть інтерпретації музичного продукту. Такі перетворення супроводжуються як позитивними зсувами (демократизація доступу, інтерактивність, мобільність), так і вагомими викликами, зокрема, питаннями авторського права, технологічної нерівності та ризиками втрати національної музичної самобутності на тлі глобалізованих тенденцій.

У контексті українського мистецтва цифрові медіа не тільки стали потужним засобом для оновлення жанрової палітри, але й інструментом конструювання нових форм культурної ідентичності, що дає змогу українським музикантам інтегруватися у світовий простір, зберігаючи водночас локальні традиції. У майбутньому значущою вимогою гармонійного розвитку цифрової музики в Україні є формування стратегії державної та інституційної підтримки цифрових креативних практик, розвиток цифрової музичної освіти, створення національних платформ для розповсюдження контенту та поглиблення міждисциплінарної співпраці між представниками різних галузей мистецтва, технологій і гуманітарного знання.

Отже, цифрові медіа постають не тільки як технологічний засіб, а як новий культурний шифр, що визначає шляхи поступу української музичної індустрії, трансформує жанри, змінює суспільну роль музики й окреслює нові обрії для творчого самовираження у XXI столітті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Булах Т. Трансформація музичної індустрії: вплив соціальних медіа та нових технологій. *АРТ-платФОРМА*. 2024. № 1 (9). С. 11–26. DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.11-26> (дата звернення: 13.05.2025).
2. Маринін А. Є. Трансформація цифрових технологій у музичній індустрії в кінці XX – початку XXI століття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2024. № 2. С. 311–315. DOI: 10.32461/2226-3209.2.2024.308417 (дата звернення: 13.05.2025).
3. Скороход А., Ворожейкін Є. Трансформація класичних форм мистецтва в епоху сучасних технологій. *Культурні та мистецькі практики: світовий та український контекст*. 2023. № 2. С. 485–503. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-322-4-22> (дата звернення: 13.05.2025).
4. Шуневич М., Мазепа Т. та ін. Соціально-економічні чинники поширення музичного мистецтва. *Академічні візії*. 2024. № 31. С. 1–7. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1215/1091> (дата звернення: 13.05.2025).
5. Пушкар О. Культура цифрових медіа. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 164 с. URL: <https://surl.li/iqouya> (дата звернення: 13.05.2025).
6. Плецан Х. Нові можливості та перспективні цифрові трансформації в розвитку креативних індустрій. *Цифрові трансформації в освіті, культурі та мистецтві: нові можливості й досвід* : матеріали всеукр. науково-пед. підвищ. кваліфікації. Одеса, 12 вересня – 23 жовтня 2022 р. Одеса, 2022. С. 83–88. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38933/pidvyshchennia%20kvalifikatsii.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 13.05.2025).
7. Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність : пам'яті засновників музичної культурології в Україні професорів І. Ляшенка, І. Котляревського, О. Костюка присвячується : тези і матеріали Міжнародної науково-творчої конференції / ред. кол.: О. Олійник, О. Зосім, О. Маркова та ін. Одеса: Астропринт, 2022. 312 с. URL: <https://odma.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/muzkon.pdf> (дата звернення: 13.05.2025).
8. Федосенко К. Музична індустрія та соціальні медіа: тенденції функціонування і взаємовпливу. Київ : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2024. 171 с. URL: https://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/diser/fedosenko/fedosenko_diser.pdf (дата звернення: 13.05.2025).
9. Овсяннікова-Трель О. «Нова простота» як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному музичному мистецтві. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2021. 448 с. URL: <https://odma.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/ovsyannikova-trel-o.a.-monografiya-1.pdf> (дата звернення: 13.05.2025).
10. Лазановський С. Українське музичне мистецтво в нових соціокультурних умовах. *Естрадно-вокальне мистецтво: історія, теорія, практика* : матеріали II Всеукр. науково-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 4 червня 2024 р. Івано-Франківськ, 2024. С. 50–52. URL: <https://surl.li/nrssdp> (дата звернення: 13.05.2025).
11. Кравченко А. Українське музичне мистецтво в нових соціокультурних умовах. *Мистецтвознавство*. 2022. Т. 2, № 57. С. 65–74. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-2-9> (дата звернення: 13.05.2025).
12. Салюкова К., Погода О. Музичне мистецтво в соціокультурному просторі. *Актуальні питання розвитку науки та освіти* : матеріали X Міжнар. науково-практ. конф., м. Львів, 9 груд. 2023 р. Львів, 2023. С. 81–83. URL: <http://lviv-forum.inf.ua/save/2023/9-10.12/Збірник.pdf#page=82> (дата звернення: 13.05.2025).
13. Мартинів Л. Українське музичне мистецтво у діаспорі: традиція у реаліях сьогодення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Т. 2, № 68. С. 66–71. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-2-9> (дата звернення: 13.05.2025).
14. Салдан С. Музичне мистецтво в реаліях сучасної освіти. *Музична педагогіка у XXI столітті: традиції та інноваційний розвиток* : зб. тез Всеукр. науково-практ. конф., м. Львів, 21 жовт. 2022 р. Львів, 2022. С. 101–103. URL: https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Elektronnyy_zbirnyk_tez_Vseukrainskoi_konferentsii_2022.pdf#page=102 (дата звернення: 13.05.2025).
15. Перов М. Вплив війни на музичне мистецтво в Україні. *Новітні дослідження культури і мистецтва: пошуки, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 18 трав. 2023 р. Київ, 2023. С. 221–222. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4958/Тези%2018%2005%202023..pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=221> (дата звернення: 13.05.2025).

REFERENCES

1. Bulakh T. (2024) Transformatsiia muzychnoi industrii: vplyv sotsialnykh media ta novykh tekhnolohii. [Transformation of the music industry: the influence of social media and new technologies] *ART-platforma*, 1(9). 11–26. <https://doi.org/10.51209/platform.1.9.2024.11-26> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
2. Marynin A. Ye. (2024) Transformatsiia tsyfrovyykh tekhnolohii u muzychnii industrii v kintsi XX – pochatku XXI stolittia. [Transformation of digital technologies in the music industry at the end of the 20th – beginning of the 21st century] *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 2. 311–315. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2024.308417> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
3. Skorokhod A., Vorozheikin Ye. (2023) Transformatsiia klasychnykh form mystetstva v epokhu suchasnykh tekhnolohii. [Transformation of classical art forms in the era of modern technologies] *Kulturni ta mystetski praktyky: svitovyi ta ukrainskyi kontekst*, 2. 485–503. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-322-4-22> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
4. Shunevych M., Mazepa T. ta in. (2024) Sotsialno-ekonomichni chynnyky poshyrennia muzychnoho mystetstva. [Socio-economic factors in the spread of music art] *Akademichni vizii*, 31. 1–7. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1215/1091> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].

5. Pushkar O. (2022) *Kultura tsyfrovyykh media*. [Culture of digital media] Kharkiv: KhNEU im. S. Kuznetsia. 164 p. <https://surl.li/iqoyua> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
6. Pletsan Kh. (2022) *Novi mozhlivosti ta perspektyvni tsyfrovi transformatsii v rozvytku kreatyvnykh industrii*. [New opportunities and promising digital transformations in the development of creative industries] *Tsyfrovi transformatsii v osviti, kulturi ta mystetstvi: novi mozhlivosti y dosvid: materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii*, Odesa, 12 September – 23 October 2022. Odesa. 83–88. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/38933/pidvyshchennia%20kvalifikatsii.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
7. Transformatsiia muzychnoi osvity i kultury: tradytsiia i suchasnist. (2022) *Pamiaty zasnovnykiv muzychnoi kulturolohi v Ukraini – profesoriv I. Liashenka, I. Kotliarevskoho, O. Kostiuka*. [Transformation of music education and culture: tradition and modernity. In memory of the founders of music culturology in Ukraine – Professors I. Liashenko, I. Kotliarevskyi, O. Kostiuk] *Tezy i materialy Mizhnarodnoi naukovo-tvorchoi konferentsii*, ed. by O. Oliinyk, O. Zosim, O. Markova et al. Odesa: Astroprint. 312 p. <https://odma.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/muzkon.pdf> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
8. Fedosenko K. (2024) *Muzychna industriia ta sotsialni media: tendentsii funktsionuvannia i vzaiemovplyvu*. [Music industry and social media: trends of functioning and interaction] Kyiv: Kyivskiy natsionalnyi universytet kultury i mystetstv. 171 p. https://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/diser/fedosenko/fedosenko_diser.pdf (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
9. Ovsianikova-Trel O. (2021) *Nova prostota yak systemnyi zhanrovo-stylovyi fenomen v suchasnomu muzychnomu mystetstvi*. [The “New simplicity” as a systemic genre-stylistic phenomenon in contemporary musical art] Odesa: Vydavnychiy dim “Helvetyka”. 448 p. <https://odma.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/ovsyannikova-trel-o.a.-monografiya-1.pdf> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
10. Lazanovskiy S. (2024) *Ukrainske muzychne mystetstvo v novykh sotsiokulturnykh umovakh*. [Ukrainian musical art in new socio-cultural conditions] *Estradno-vokalne mystetstvo: istoriia, teoriia, praktyka: materialy II Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Ivano-Frankivsk, 4 June 2024. Ivano-Frankivsk. 50–52. <https://surl.li/nrssdp> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
11. Kravchenko A. (2022) *Ukrainske muzychne mystetstvo v novykh sotsiokulturnykh umovakh*. [Ukrainian musical art in new socio-cultural conditions] *Mystetstvoznavstvo*, 2(57). 65–74. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/57-2-9> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
12. Saliukova K., Pohoda O. (2023) *Muzychne mystetstvo v sotsiokulturnomu prostori*. [Musical art in the socio-cultural space] *Aktualni pytannia rozvytku nauky ta osvity: materialy X Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Lviv, 9 December 2023. Lviv. 81–83. <http://lviv-forum.inf.ua/save/2023/9-10.12/36irnik.pdf#page=82> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
13. Martyniv L. (2023) *Ukrainske muzychne mystetstvo u diaspori: tradytsiia u realiiakh sohodennia*. [Ukrainian musical art in the diaspora: tradition in the realities of today] *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 2(68). 66–71. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-2-9> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
14. Saldan S. (2022) *Muzychne mystetstvo v realiiakh suchasnoi osvity*. [Music art in the realities of modern education] *Muzychna pedahohika u XXI stolitti: tradytsii ta innovatsiyni rozvytok: zbirnyk tez Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Lviv, 21 October 2022. Lviv. 101–103. https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Elektronnyy_zbirnyk_tez_Vseukrainskoi_konferentsii_2022.pdf#page=102 (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].
15. Perov M. (2023) *Vplyv viiny na muzychne mystetstvo v Ukraini*. [The impact of war on musical art in Ukraine] *Novitni doslidzhennia kultury i mystetstva: poshuky, problemy, perspektyvy: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, Kyiv, 18 May 2023. Kyiv. 221–222. <https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4958/Тези%2018%2005%202023..pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=221> (date of access: 13 May 2025) [in Ukrainian].